

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Ing. Venduly Sochorové a JUDr. Petra Polácha ve věci

žalobců: a) **V. S.**
 bytem X
 b) **Ing. M. S.**
 bytem X
 oba zastoupeni advokátem JUDr. Martinem Pavelkou
 sídlem Kalvodova 88/1, Brno

proti
žalovanému: **Magistrát města Brna**
 sídlem Malinovského náměstí 3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2019, č. j. MMB/0502650/2019, sp. zn. OUSR/MMB/0435361/2019/2

takto:

- I. Rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 5. 12. 2019, č. j. MMB/0502650/2019, sp. zn. OUSR/MMB/0435361/2019/2, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobcům na náhradě nákladů řízení částku 83 646 Kč k rukám jejich advokáta JUDr. Martina Pavelky, sídlem Kalvodova 88/1, Brno.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. V projednávané věci jde o přezkum zákonnosti společného povolení. Úřad městské části města Brna, Brno-sever, odbor stavební (dále jen „stavební úřad“), vydal dne 30. 8. 2019 ve společném územním a stavebním řízení společné povolení – změna stavby před dokončením č. j. MCBSev/035517/19, na stavbu „X – změna stavby RD před jejím dokončením nástavbou, přístavbou a stavebními úpravami, parc. č. XA a XB v k. ú. X“ pro stavebníka ENDEKA SBD, stavební bytové družstvo.
2. Odvolání žalobců žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.

II. Obsah žaloby

3. Žalobci v podané žalobě namítli nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou spatřují v rozporu stavebního povolení s projektovou dokumentací stavby, konkrétně v rozdílném popisu u počtu nově budovaných balkónů. Žalovaný na jejich námitku v tomto směru nijak nereagoval.
4. Dále uvedli, že žalobci b) byla v průběhu stavebního řízení odepřena možnost pořídit si kopii projektové dokumentace stavby. Tím bylo porušeno jejich právo na spravedlivý proces vyplývající z čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, neboť jim bylo znemožněno kvalifikovaně se vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Dne 29. 7. 2019 se žalobce b) dostavil na stavební úřad a požádal o nahlédnutí do spisu a umožnění pořídit jeho kopie. Pověřený úředník jej nechal nahlédnout do spisu, ovšem neumožnil mu pořídit fotokopie projektové dokumentace, aniž by ho řádně poučil. Náležitého poučení se žalobci dostalo až dne 13. 1. 2020 po skončení řízení. Žalobci nejsou odborníky v oblasti stavebního řízení a nemají dostatečné vědomosti k tomu, aby mohli sami studovat projektovou dokumentaci. Prosté studium na místě či výpisy z jednotlivých výkresů jim neumožňují zformulovat smysluplné námitky. K uplatnění svých práv tak potřebovali pomoc odborně způsobilé osoby, jíž nemohli kopii projektové dokumentace předložit. Ustanovení § 168 stavebního zákona upravuje zvláštní úpravu nahlížení do spisu. Judikatura dovodila, že se dané ustanovení nevztahuje na účastníky probíhajícího územního řízení, pokud si pořizují kopie dokumentace sami svými technickými prostředky. Žalobce b) emailem ze dne 20. 3. 2019 oslovil stavebníka a požádal jej o dodání kompletní projektové dokumentace. Na tento email stavebník nijak nereagoval a neudělil souhlas s pořízením kopií dokumentace předložené na stavební úřad. Sousedovi nelze bránit v nahlížení do projektové dokumentace a upírat mu možnost pořízení kopií. Cílem § 168 stavebního zákona totiž není ztěžovat jiným osobám obranu jejich legitimních práv.
5. Žalovaný nedostatečně a nesprávně reagoval na jejich odvolací námitky. Konkrétně se jednalo o námitku narušení práva žalobců na soukromí a na nerušené užívání nemovitosti. Žalovaný nedostatečně zohlednil, že katastrální území Soběšice sice administrativně spadá pod město Brno, nicméně tato původně samostatná obec si stále udržuje ráz vesnice a klidné lokality s rodinnými domy. Žalobci nepožadovali intimitu zázemí staveb. S původně plánovanými drobnými úpravami původního vlastníka problém neměli. Nynější stavebník však provedl změny zcela zásadní. Namísto jedné rodiny by v domě měly žít rodiny tři. Nově plánovaný balkon zásadně naruší soukromí žalobců. Je

nepřípustné, aby finanční zájmy stavebníka byly nadřazeny ústavně chráněnému právu žalobců na soukromí, klidný rodinný život a nerušené užívání nemovitosti. Navýšením počtu bytových jednotek a vybudováním nových balkonů bude narušeno soukromí žalobců.

6. Žalovaný se vůbec nevypořádal s námitkou změny architektonického rázu ulice a nesprávně posoudil nároky na počet parkovacích stání. Argumentace žalovaného, že uživatelé balkonů jsou rušení hlukem z ulice, je zcela nepřiléhavá. Stavba se nachází ve slepé klidné ulici, v níž nelze hovořit o vysokém pohybu osob či zvýšené dopravě. Žalobci při pořizování domu rozumně nemohli očekávat, že ve 3. nadzemním podlaží sousední nemovitosti, kde tou dobou nebyly žádné obytné prostory, budou vybudovány balkony. Žalovaný při úvaze o nemožnosti omezování stavebníka při výstavbě balkonu pominul, že stavba má k dispozici zahradu o velikosti 679 m², v níž lze zajistit odpočinek. Rozhodnutí žalovaného se vůbec nevěnuje námitce změny architektonického rázu ulice. Neobstojí ani úvaha ohledně parkovacích míst. Původní plánované změny stavby byly pouze kosmetické a neměly vliv na počet obyvatel domu. Nyní povolené změny však vedou k výstavbě nové bytové jednotky a nebytových prostor, u nichž lze předpokládat využití k podnikání. Z rodinného domu vznikne dům bytový. Užitná plocha v 1. NP má být více než 100 m², u níž předpisy vyžadují min. 2 parkovací místa. Nebylo rovněž zohledněno, že původní rodinný dům byl povolen se dvěma parkovacími stáními v garáži a jedno z těchto míst má v důsledku úprav zaniknout.
7. Navrhli proto, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
8. V doplnění žaloby ze dne 14. 2. 2020 žalobci uvedli, že stavebník již na internetových stránkách inzeruje prodej posuzovaného rodinného domu, který má obsahovat podle inzerce 4 byty a garáž. Tato skutečnost dokládá rozpor mezi napadeným rozhodnutím a jednáním stavebníka.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že při rozhodování vycházel zejména z výkresu č. D.1.1.17 – navrhovaný stav – podkroví. Z něho je patrné, že ke změně dochází pouze v podkroví, kde je navržen jeden nový balkon o celkové výměře 24,7 m² přístupný ze tří místností podkrovního bytu. Ve druhém nadzemním podlaží nedochází k žádné změně; balkon o výměře 25 m² zůstává zachován. Navrženou změnou stavby před dokončením tak je dotčen pouze nově vznikající balkon v podkrovním bytu.
10. Skutečnost, že žalobcům bylo upřeno právo pořídit si kopii ze správního spisu, byla vznesena až v podané žalobě. Žalovaný se proto námitkou nemohl v napadeném rozhodnutí zabývat. Z nahlížení do spisu byl sepsán úřední záznam, ze kterého nevyplyvá nesouhlas žalobců s postupem stavebního úřadu. S projektovou dokumentací se žalobci detailně seznámili, o čemž svědčí i námitky uplatněné dne 2. 8. 2019 u stavebního úřadu.
11. Platný územní plán města Brna umožňuje vlastníkovu nemovitosti realizovat navrženou stavbu. Stavební úřady nejsou nadány pravomocí nařizovat počet bytových jednotek v jednotlivých rodinných domech. Stejně tak nelze hodnotit, zda je stavba realizována pro vlastní potřebu nebo pro ekonomický zisk. Výstavbu podkrovního bytu a k němu přiléhajícího balkonu nelze označit za nelegitimní. Námitky žalobců ohledně narušení soukromí je proto nutné zamítnout.

12. Odvolací námitky žalobců byly řádně vypořádány. Výtky ohledně změny architektonického rázu ulice žalobci v odvolání neuplatnili, proto se žalovaný touto otázkou nezabýval.
13. Původnímu vlastníkovu nemovitosti bylo vydáno územní rozhodnutí č. 440 a stavební povolení ze dne 11. 5. 2015, č. j. MCBSev/018675/18. Navrhovaná změna stavby spočívající ve výstavbě bytu v podkroví a zrušení garáže vyžaduje vytvoření dvou nových parkovacích míst, která stavebník zajistil v uliční části před stavbou. Počet parkovacích míst byl ověřen i výpočtem statické dopravy ze dne 10. 7. 2019 zpracovaným Ing. J. H..
14. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu zamítl.

III. Další vyjádření účastníků řízení

15. Žalobci v replice k vyjádření žalovaného z 20. 3. 2020 setrvali na argumentaci uplatněné v žalobě. Doplnili, že nepodání námitek proti nemožnosti pořídit kopii projektové dokumentace není důkazem, že by právo pořídit si kopie žalobcům nebylo upřeno. Je nepřipustné, aby byly finanční zájmy stavebníka nadřazeny ústavně zaručeným právům žalobců na ochranu soukromí, klidný rodinný život, nerušené užívání nemovitosti a právu vlastnit majetek. Jejich nemovitost v důsledku sousedství s bytovým domem ztratí na hodnotě. Zdůraznili, že žalovaný ve svém vyjádření pominul při výpočtu parkovacích míst existenci nebytového prostoru v přízemí budovy.
16. Přípisem ze dne 9. 4. 2020 žalobci soudu doložili rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno-sever, z 1. 4. 2020, č. j. MBSev/013750/20, z něž plyne, že jim opakovaně v lednu 2020 nebylo umožněno pořízení fotokopii příslušného spisu ze strany stavebního úřadu. Proti rozhodnutí o nepovolení nahlédnutí do spisu ze 4. 3. 2020 bylo podáno odvolání, na jehož základě úřad svůj postup změnil a odvolání v plném rozsahu vyhověl. Bylo-li toto právo žalobcům přiznáno až po pravomocném skončení řízení, nemohou již žalobci svá práva adekvátně hájit.
17. Žalovaný přípisem ze dne 19. 5. 2020 doručil soudu vyjádření stavebníka ze 17. 3. 2020. Jelikož soud usnesením ze dne 2. 3. 2020, č. j. 30 A 17/2020-88, rozhodl, že stavebník není osobou zúčastněnou na řízení z důvodu opožděného uplatnění práv, k jeho vyjádření nepřihlížel.
18. Ve vyjádření z 28. 5. 2020 žalobci soudu sdělili, že stavebník nerespektuje rozhodnutí o přiznání odkladného účinku žalobě. To dokládají zjištěními z prohlídky stavby dne 1. 4. 2020. Vzhledem ke stavebnímu záměru vybudovat 4 bytové jednotky sousední rodinný dům již nespádá do kategorie rodinného domu, ale domu bytového. Je zde riziko, že sousední stavba nesplňuje požární bezpečnostní předpisy platné pro bytový dům o 4 jednotkách. Tato skutečnost se přitom přímo dotýká žalobců, jejich rodinných příslušníků i majetku. Stavba se nachází ve slepé ulici, což má za následek hrozbu neprojetí vozidel integrovaného záchranného systému. Všechny tyto námitky měl žalovaný řádně posoudit. Až dne 29. 4. 2020 jim bylo umožněno pořízení kopií z příslušného spisu. Zjistili, že výška hřebene stavby neodpovídá původnímu stavebnímu povolení. Je tak v rozporu s tvrzením stavebního úřadu a vydaným povolením, že výška stavby zůstala zachována. Doplnili rovněž, že posouzení plánů s odborně způsobilou osobou hodlají žalobci provést až následně.

IV. Řízení před soudem

19. Soud rozsudkem ze dne 16. 7. 2020, č. j. 30 A 17/2020-141, žalobu zamítl, neboť žádný žalobní bod neshledal důvodným.
20. Proti tomuto rozsudku brojili žalobci kasační stížností, které Nejvyšší správní soud vyhověl a rozsudkem ze dne 20. 6. 2022, č. j. 10 As 288/2020-73, zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Shledal, že se soud dopustil zásadní vady, jelikož se dostatečně nevyjádřil k důkazům, které žalobci navrhovali k prokázání svého tvrzení ohledně nemožnosti pořídit kopie projektové dokumentace. Nevypořádal se rovněž s námitkou, že výška hřebene stavby neodpovídá původnímu stavebnímu povolení.
21. Poté, co byla věc soudu vrácena k dalšímu řízení, umožnil účastníkům reagovat na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu. Žalobci v podání ze dne 4. 8. 2022 zopakovali, že v důsledku pochybení stavebního úřadu neměli možnost pořídit si kopie projektové dokumentace a konzultovat záležitost s odborníkem. Nemají přímý důkaz o tom, že jejich žádost o pořízení kopií dokumentace byla zamítnuta. Čestné prohlášení či účastnická výpověď žalobce b) v kontextu s ostatními důkazy však jejich skutková tvrzení prokazují.
22. Dne 24. 10. 2022 proběhlo ve věci ústní jednání, při kterém účastníci řízení setrvali na argumentech obsažených v předchozích písemných podáních. Soud provedl dokazování účastnickou výpovědí M. S., výsledkem Ing. Z. Ch., emailem M. S. z 20. 3. 2019 adresovaným zástupci stavebníka, v němž žádal o dodání kompletní dokumentace (č. l. 11 spisu), výzvou Úřadu městské části města Brna, Brno-sever, z 15. 1. 2020, č. j. MCBSev/002432/20, k předložení souhlasu stavebníka pro pořízení kopie projektové dokumentace (č. l. 12), úředním záznamem Ing. Z. Ch. z 13. 1. 2020 informujícím o tom, že se na stavební úřad dostavil M. S. a žádal o pořízení kopií projektové dokumentace, což mu nebylo umožněno, jelikož řízení již bylo ukončeno a nebyl předložen souhlas stavebníka (č. l. 13), prohlášením Ing. Š., autorizovaného inženýra pro pozemní stavby, z 28. 1. 2020 o tom, že ho v polovině března 2019 oslovil pan S. s žádostí o vyjádření ke stavbě, ovšem on na základě předložených plánů bez kompletní projektové dokumentace nedokázal posoudit, jakou měrou bude mít změna stavby dopad na jeho bydlení (č. l. 15), usnesením stavebního úřadu ze 4. 3. 2020, č. j. MCBSev/010431/20, o odepření práva pořídit kopie (č. l. 115), odvoláním proti předmětnému usnesení ze 17. 3. 2020 (č. l. 110 – 112), rozhodnutím stavebního úřadu z 1. 4. 2020, č. j. MCBSev/013750/20, kterým bylo změněno usnesení ze dne 4. 3. 2020 a tak, že bylo vyhověno žádosti žalobce b) o pořízení kopie projektové dokumentace z 13. 1. 2020 (č. l. 113 – 114) a soudním spisem zapůjčeným z Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 As 288/2020 týkajícím se projednávané věci.
23. Žalobce b) v rámci své účastnické výpovědi uvedl, že rodinný dům sousedící se stavbou koupili s manželkou před rokem 2019 a zrekonstruovali ho. Zástupce stavebníka je s manželkou požádal o podpis souhlasu se stavbou; k tomu mu předal situační nákresy. Příslušné dokumenty předal Ing. Š., který doporučil vyžádat kompletní stavební dokumentaci. Zaslal proto email stavebníkovi, v němž žádal o souhlas s poskytnutím kopií. Na tento email stavebník nijak nereagoval. Po zahájení stavebního řízení (v červenci 2019) se dostavil s manželkou na stavební úřad, kde mu nebylo umožněno pořízení kopií bez souhlasu stavebníka. To jim sdělil oprávněný úředník – pan Ch. Pořízení kopií projektové dokumentace mu bylo umožněno až v dubnu 2020. Následně tyto kopie předal

Ing. Š., který konkretizoval jejich námitky. Zjistil, že došlo k chybnému výpočtu parkovacích stání a k odchylce výšky hřebene od původní stavby. K dotazu žalobce zástupce bylo sděleno, že žalobce b) pracuje jako programátor, manželka v pivovaru.

24. Svědek Ch. při výpovědi uvedl, že na stavebním úřadu pracoval jako zástup za mateřskou cca 1,5 roku do roku 2020. Uvedl, že určitá správní praxe při nahlížení do spisu a pořizování kopií projektové dokumentace existovala, nevybavil si však jaká konkrétně. Na to, že byl žalobce b) nahlížen do spisu a nebylo mu umožněno pořídit kopie projektové dokumentace si nevzpomíná; je to možné. Poté, co byl svědkovi předložen úřední záznam z 13. 1. 2020, který sepisoval na stavebním úřadě, konstatoval, že jej sepsal.
25. Soud neprováděl dokazování čestným prohlášením žalobce b) z 31. 1. 2020 (č. l. 25), neboť po provedení účastnické výpovědi na provedení tohoto důkazu zástupce žalobců již netrval. Dokazování nebylo provedeno ani rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 4. 12. 2013, č. j. 5 A 241/2011-69, neboť rozsudky správních soudů jsou veřejně dostupné (www.nssoud.cz) a soudu jsou známy z úřední činnosti (§ 121 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu), úředním záznamem ze dne 29. 7. 2019 o nahlížení do spisu, neboť ten je součástí správního spisu, jímž se dokazování ve správním soudnictví neprovádí. Stejně tak nebylo provedeno dokazování výpisy z katastru nemovitostí založenými na č. l. 16–20, neboť vlastnické právo žalobců není ve věci sporné (§ 120 odst. 3 o. s. ř.) a rovněž odpovídající výpisy jsou součástí správního spisu. Ani listinnými důkazy, které byly předloženy k rozhodnutí soudu o odkladném účinku, nebyl proveden důkaz, neboť ty byly vyčerpány rozhodnutím soudu o odkladném účinku, konkrétně podnět k prošetření průběhu stavebních prací z 18. 3. 2020, sdělení ÚMČ k podnětu z 30. 3. 2020, zjištění stavební policie z 1. 4. 2020, podněty z 24. 2. 2020 a 10. 3. 2020 (viz č. l. 21–24). Jako nadbytečné vyhodnotil soud důkazy předložené k doplnění žaloby z 12. 4. 2020 (č. l. 57–63), neboť šlo o listiny dokládající skutečnosti nastalé až po datu vydání napadeného rozhodnutí. Rovněž návrhy na provedení důkazů listinnými předloženými k doplnění žaloby z 28. 5. 2020 týkajícími se nerespektování přiznaného odkladného účinku soud pro nadbytečnost dokazování neprovedl. Předmětné důkazy totiž nemohly nijak přispět k posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí, neboť směřovaly k jednání stavebníka po vydání napadeného rozhodnutí (č. l. 128–133). Jako nadbytečný byl vyhodnocen rovněž návrh na výpověď Ing. Š. vznesený při jednání. V tomto smyslu považoval soud za dostačující čestné prohlášení Ing. Š., jímž byl při jednání důkaz proveden.

V. Posouzení věci soudem

26. Soud dospěl k závěru, že **žaloba je důvodná**.
27. Nejprve se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí [bod V. A) rozsudku]. Poté se zabýval námitkou odepření práva pořídit kopie správního spisu [bod V. B) rozsudku]. Závěrem se souhrnně vyjádřil k ostatním námitkám [bod V. C) rozsudku].

V. A) Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí

28. Žalobci v podané žalobě uplatnili námitku nepřezkoumatelnosti, proto se soud nejprve zabýval otázkou, zda je napadené rozhodnutí žalovaného způsobilé soudního přezkumu. Případná nepřezkoumatelnost správního rozhodnutí (ať už pro jeho nesrozumitelnost či pro nedostatek důvodů) by totiž byla vadou natolik závažnou, k níž by soud byl povinen

přihlížet z úřední povinnosti a pro kterou by muselo být rozhodnutí žalovaného zrušeno dle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35).

29. Žalobci spatřují nepřezkoumatelnost ve skutečnosti, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně (společné povolení) je v rozporu s projektovou dokumentací. V popisu stavby totiž hovoří o vytvoření balkonů ve druhém nadzemním podlaží, avšak podle projektové dokumentace se jedná pouze o balkon jeden.
30. Předmětem společného povolení je změna stavby rodinného domu před dokončením, jejíž součástí je rozšíření rodinného domu o vikýře a balkony, bytovou jednotku a jedno parkovací stání. Povolení mj. uvádí, že *„ve 2NP bude vytvořena lodžie, z tohoto podlaží budou také vytvořeny balkony pro podkrovní patro a budou provedeny úpravy dispozice a změny v členění otvorů“* (č. 1. 47 správního spisu). Z projektové dokumentace plyne, že součástí 2.NP a podkroví má být vždy pouze jeden balkon a že ve 2.NP dochází v místě balkonu k vytvoření ocelové konstrukce tvořící balkon v podkrovní části (viz Technická zpráva ze dne 12. 6. 2019). Uvedené je rovněž zřejmé z výkresů č. D.1.1.17 a č. D.1.1.18.
31. Podle obsahu projektové dokumentace tedy není pochyb o tom, že nově bude vybudována lodžie, na níž bude vytvořen balkon pro 2.NP a pomocí konstrukce balkon v podkroví (viz např. výkresy č. D.1.1.20 nebo č. D.1.1.23). Hovoří-li stavební povolení o vytvoření balkonů (v množném čísle) pro podkrovní patro, nejedná se o přesný popis stavby, neboť v podkroví má být podle projektové dokumentace vytvořen pouze jeden souvislý balkon, stejně jako ve druhém nadzemním podlaží. Ze stavebního povolení, jakož i z projektové dokumentace, tedy jednoznačně vyplývá, jakým způsobem má změna stavby před dokončením vypadat. Stavební povolení nadto uvádí přesný popis nového využití objektu, ve kterém je vymezeno, že součástí 2.NP je balkon o ploše 25 m² a součástí podkrovního patra je balkon o ploše 24,7 m² (str. 1 stavebního povolení). I přes drobnou nepřesnost v popisu stavby obsaženou ve stavebním povolení je stavebník vždy povinen postupovat podle projektové dokumentace, což mu ukládá i podmínka č. 1 stavebního povolení. Uvedená dílčí nesrovnalost tak nezakládá nepřezkoumatelnost společného povolení, ani napadeného rozhodnutí. Navíc žalovaný v napadeném rozhodnutí výslovně uváděl, že podle projektové dokumentace bude v podkroví (3.NP) vybudován pouze jeden balkon.
32. Žalobci dále spatřují nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí v nevypořádání námitky o nepřípustné změně architektonického rázu ulice. Námitku narušení architektonického rázu uplatnili žalobci v námitkách před správním orgánem I. stupně. Na tuto námitku správní orgán I. stupně dostatečným způsobem reagoval na str. 5 a 6 společného povolení. Soud ověřil z totožných odvolání žalobců ze dne 13. 9. 2019 a 18. 9. 2019, že uvedená námitka v odvolacím řízení již vznesena nebyla. Nelze proto žalovanému vyčítat, že se touto námitkou v napadeném rozhodnutí nezabýval.
33. Námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí (potažmo společného povolení) tak není důvodná.

V. B) Námitka odeprání práva pořídit kopie ze správního spisu

34. Žalobci dále namítali, že v průběhu společného řízení jim bylo upřeno právo pořídit fotokopii projektové dokumentace. Nemohli se proto kvalifikovaně vyjádřit k podkladům rozhodnutí.

35. Podle § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, mají účastníci a jejich zástupci právo nahlížet do spisu, a to i v případě, že je rozhodnutí ve věci již v právní moci. Současně mají právo činit si výpisy z této dokumentace a právo na to, aby správní orgán pořídil kopie spisu nebo jeho části. Odepřel-li správní orgán osobě nahlížet do spisu nebo jeho části, vydá o tom usnesení, které se oznamuje pouze této osobě (§ 38 odst. 5 správního řádu).
36. Podle § 168 odst. 2 stavebního zákona platí, že vedení spisové služby a nahlížení do spisu se řídí ustanoveními správního řádu a zvláštního právního předpisu. Kopii dokumentace stavby stavební úřad poskytne, pokud žadatel předloží souhlas toho, kdo dokumentaci pořídil, případně souhlas vlastníka stavby, které se dokumentace týká. V odůvodněných případech lze usnesením odepřít nahlížení do vybraných částí dokumentace u staveb důležitých pro obranu státu, staveb civilní ochrany a bezpečnosti, popřípadě z důvodů ochrany osob a jejich majetku.
37. Soud souhlasí se žalobci, že v projednávaném případě nebyl důvod odpírat jim v průběhu předcházejícího správního řízení nahlížení do správního spisu, jehož součástí bylo i právo poříditi si kopii spisu a projektové dokumentace stavby. Při nahlížení a pořizování kopií projektové dokumentace staveb vycházejí správní orgány zejména z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2019, č. j. 2 As 256/2017-48, z něhož plyne, že pokud osoby uvedené v § 168 odst. 2 stavebního zákona neudělí souhlas s poskytnutím dokumentace stavby, stavební úřad nemůže automaticky její poskytnutí odepřít. Musí posoudit, o jakou část dokumentace stavby se jedná a zda by jejím odepřením nebyla narušena spravedlivá rovnováha mezi právem žadatele na spravedlivý proces či na ochranu jeho hmotných základních práv (typicky práva vlastnit majetek podle čl. 11 Listiny základních práv a svobod) a právem pořizovatele dokumentace stavby či vlastníka stavby na vlastnictví dokumentace a na dispozici s ní.
38. V projednávané věci soud vycházel z následujících skutkových okolností. Z listiny nazvané „Záznam o nahlížení účastníka řízení do spisu“ se podává, že se žalobce b) dne 29. 7. 2019 dostavil na stavební úřad a bylo mu umožněno nahlédnout do správního spisu. Nepořídil si žádné kopie spisu ani nevznesl proti postupu správního orgánu při nahlížení do spisu žádné námitky. Listina je podepsána úředníkem stavebního úřadu a žalobcem b). Správní spis tak neposkytuje oporu pro závěr, že žalobci b) bylo stavebním úřadem znemožněno poříditi si kopie z projektové dokumentace.
39. Žalobci však tvrdili, že přestože při nahlížení do spisu pořízení projektové dokumentace požadovali, nebyla tato skutečnost nijak v protokolu o nahlížení zachycena, neboť oprávněný úředník jim tvrdil, že bez souhlasu stavebníka právo na pořízení kopií projektové dokumentace nemají. Jako osoby práva neznalé nebyli informováni o tom, že jim náleží právo poříditi si kopie projektové dokumentace i bez souhlasu stavebníka. Právě tohoto práva však potřebovali využít, aby věc mohli konzultovat s odborníkem Ing. Š. Z jeho prohlášení ze dne 28. 1. 2020, jímž byl proveden důkaz při jednání, totiž plyne, že na základě dokumentace, kterou měl žalobce b) k dispozici od stavebníka v březnu 2019 nebylo možné posoudit, jaký dopad bude mít posuzovaná změna stavby na jejich bydlení. Proto Ing. Š. žalobci b) doporučil, aby si vyžádal od stavebníka kopii nebo scan dokumentace předložené na stavební úřad. Na základě dokazování provedeného v soudním řízení má soud za prokázané, že žalobcům bylo ve správním řízení odepřeno právo na pořízení kopií projektové dokumentace. Byť úřední záznam z 29. 7. 2019 tuto skutečnost nijak nezachycuje, lze ji dovodit zejména z účastnické výpovědi žalobce b) při

jednání dne 24. 10. 2022, ale rovněž nepřímo z dalších provedených důkazů. Svědek Ch. si na předmětnou záležitost konkrétně nevzpomenul, nicméně potvrdil sepsání úředního záznamu z 13. 1. 2020, z něhož plyne, že bez souhlasu stavebníka nebylo možné kopii projektové dokumentace vlastníkově sousední nemovitosti poskytnout. Lze tak předpokládat, že totožný právní názor zastával Ing. Ch. rovněž v červenci 2019, kdy žalobce b) přišel nahlížet do spisu. Podle soudu není pravděpodobné, že by v mezidobí od července 2019 do ledna 2020 došlo ke změně správní praxe při pořizování kopií z projektové dokumentace, na niž by si svědek nevzpomenul. Danou praxi stavebního úřadu potvrzuje rovněž usnesení stavebního úřadu o odepření pořízení kopií dne 4. 3. 2020, č. j. MCBSev/010431/20. Ke změně správní praxe došlo pravděpodobně až v dubnu 2020, jak plyne z rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 1. 4. 2020, č. j. MCBSev/013750/20. Jím bylo změněno usnesení téhož orgánu ze dne 4. 3. 2020, a bylo vyhověno žádosti žalobce b) o pořízení kopie projektové dokumentace v rozsahu, aby mohla sloužit k žadatelem deklarovanému účelu a nemohla být jako celek zneužita jako podklad pro novou stavbu či její část. Také zástupce žalovaného při jednání potvrdil, že v předmětné době byla správní praxe taková, že bez souhlasu stavebníka nebylo možné vyhovět žádosti třetí osoby o pořízení kopií projektové dokumentace.

40. Pokud správní orgány v průběhu společného řízení upřely žalobcům právo na pořízení kopií projektové dokumentace, které bylo nezbytné k účinné formulaci námitek, dopustily se vady řízení. Soud proto hodnotil, zda předmětná vada mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. či nikoliv.
41. V podání ze dne 28. 5. 2020 žalobci uváděli, že teprve dne 29. 4. 2020 jim bylo umožněno právo pořídit si kopie projektové dokumentace. Zjistili, že výška hřebene stavby neodpovídá původnímu stavebnímu povolení. Tvrzení stavebního úřadu, že výška stavby je zachována, tak neodpovídá vydanému společnému povolení. V kasační stížnosti ze dne 3. 9. 2020 podané proti rozsudku soudu ze dne 16. 7. 2020 pak žalobci doplnili, že dokumentaci předložili odborníkovi Ing. Š., který kromě odlišné výšky hřebene stavby upozornil rovněž na nesprávný výpočet počtu parkovacích stání.
42. Soud ze spisu Nejvyššího správního soudu sp. zn. 10 As 288/2020 ověřil, že žalovaný se k předmětným argumentům ve vyjádření ke kasační stížnosti nijak nevyjádřil. Ani na ústním jednání zástupce žalovaného na výtky žalobců ohledně změny výšky hřebene stavby a nesprávný výpočet parkovacích stání nereagoval. Námitky žalobců, které byly vzneseny až po řádném využití práva seznámit se s projektovou dokumentací, tak stavební úřad ani žalovaný dosud nereagoval. Za takové situace není úkolem soudu, aby se opodstatněností těchto dodatečně vznesených námitek zabýval, neboť příslušnou odbornost v tomto směru má stavební úřad, resp. žalovaný. Vada řízení spočívající v odepření možnosti pořízení kopií projektové dokumentace tak v daném případě mohla mít za následek nezákonnost vydaného rozhodnutí, neboť žalobci v důsledku chybného postupu stavebního úřadu nemohli účinně hájit svá práva a jejich argumenty dosud nebyly v řízení řádně vypořádány. Za této situace proto soud napadené rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení, v němž bude na žalovaném, aby reagoval zejména na námitku odlišné výšky hřebene stavby oproti stavbě původní (původně 9650 a nově 9759 mm) a námitku nesprávného výpočtu parkovacích stání (podle žalobců výpočet Ing. H., který je součástí projektové dokumentace, chybně vychází z předpokladu, že původní stavební povolení počítalo s tím, že v domě jsou 2

bytové jednotky, zatímco projektová dokumentace pro původní stavební povolení hovoří pouze o 1 bytové jednotce).

43. Skutečnost, že žalobci proti postupu stavebního úřadu při nahlížení do spisu dne 29. 7. 2019 nikterak nebrojili ani v námitkách ze dne 5. 8. 2019 a 2. 8. 2019 (č. l. 37 a 40 správního spisu), ani v podaném odvolání proti společnému povolení (č. l. 51 a 53 správního spisu), na tomto závěru ničeho nemění. Pokud žalobcům bylo v průběhu správního řízení upřeno procesní právo na řádné seznámení se se správním spisem (a na pořízení jeho kopií), které bylo realizováno až po dni vydání napadeného rozhodnutí, nelze jejich námitky odmítnout bez věcného vypořádání s tím, že byly uplatněny opožděně. Dokazováním bylo prokázáno, že stavební úřad v otázce možnosti pořizování kopií projektové dokumentace bez souhlasu stavebníka vycházel z nesprávného právního názoru, který byl až následně překonán judikaturou správních soudů. Nezákonný postup správních orgánů nemůže jít žalobcům k tíži. Vzhledem k tomu, že žalobci své výtky konkretizovali v rámci soudního řízení až poté, co jim bylo umožněno pořídit kopie projektové dokumentace, což od počátku vysvětlovali nutností konzultovat věc s odborníkem, musí být jejich námitky nesprávnosti výpočtu parkovacích míst a výšky hřebene stavby správními orgány dodatečně zváženy po vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.
44. Námitka je důvodná.

V. C) Ostatní námitky

45. Vzhledem k tomu, že soud shledal, že se správní orgány v předcházejícím správním řízení dopustily vady řízení, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, nelze předjímat, jak bude věc žalovaným v dalším řízení posouzena a vyhodnocena. Věcné posuzování ostatních uplatněných námitek soudem by tak bylo předčasné.
46. Přesto soud nad rámec výše uvedeného doplňuje, že setrvává na svých závěrech vyjádřených v rozsudku v č. j. 30 A 17/2020-141 ohledně nedůvodnosti námítka narušení pohody bydlení (viz zejm. body 37–40 daného rozsudku) a námítka nemožnosti povolit navrhované změny v řízení o změně stavby před jejím dokončením (viz body 48–50 daného rozsudku).
47. Soud dodává, že v nynějším rozsudku nelze nijak předjímat, zda stavebníkem navrhovanou stavbu lze či nelze povolit. Takové posouzení bude úkolem správních orgánů v dalším řízení. Ty na základě všech řádně uplatněných námitek ostatních účastníků správního řízení tak určí, zda, případně za jakých podmínek, lze stavebníkem navrhovanou stavbu povolit.

VI. Závěr a náklady řízení

48. Na základě výše uvedených úvah shledal soud žalobu důvodnou, proto napadené rozhodnutí pro vady řízení zrušil [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a vyjádří se k argumentaci žalobců, kterou v důsledku nesprávného postupu správních orgánů v předcházejícím správním řízení nemohli uplatnit dříve, tj. k námitce rozdílné výšky hřebene stavby oproti původnímu povolení a k námitce chybného výpočtu parkovacích míst.

49. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci byli ve věci úspěšní, soud jim proto přiznal právo na náhradu nákladů řízení. Náklady řízení žalobců se sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 20 000 Kč (6000 Kč za žalobu, 2000 Kč za návrh na odkladný účinek v řízení o žalobě, 10 000 Kč za kasační stížnost a 2000 Kč za odkladný účinek v řízení o kasační stížnosti) a z odměny a náhrady hotových výdajů jejich zástupce vypočtené podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Odměna zástupce žalobců [podle § 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5. a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu, snižená podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu o 20 %] byla stanovena za 10 úkonů právní služby (příprava a převzetí věci, sepsání žaloby, sdělení žalobců ze dne 14. 2. 2020, replika k vyjádření žalovaného ze dne 20. 3. 2020, podání ze dne 9. 4. 2020, vyjádření žalobců k podání stavebníka ze dne 28. 5. 2020, kasační stížnost, vyjádření stěžovatelů v řízení o kasační stížnosti ze dne 18. 11. 2020, vyjádření ze 4. 8. 2022 v reakci na závěry NSS, účast u jednání dne 24. 10. 2022) činí $10 \times 2 \times 2480$ Kč, tj. celkem 49 600 Kč, a 10 režijních paušálů s těmito úkony spojenými podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu 10×300 Kč, tj. 3000 Kč. Soud přitom vycházel z toho, že za společné úkony při zastupování více osob přísluší advokátovi ke každému úkonu pouze jedna paušální náhrada výdajů (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2012, sp. zn. 25 Cdo 1483/2011, ze dne 24. 6. 2013, sp. zn. 32 Cdo 3295/2012, ze dne 7. 3. 2014, sp. zn. 21 Cdo 42/2014, 21 Cdo 43/2014, ze dne 21. 5. 2014, sp. zn. 29 Cdo 239/2014, nebo ze dne 30. 9. 2014, sp. zn. 25 Cdo 1610/2014). Protože advokát žalobců je plátcem DPH, zvyšuje se přiznaná odměna o částku odpovídající této dani (§ 57 odst. 2 s. ř. s.), tj. o 11 046 Kč. Celkem je tedy žalovaný povinen žalobcům na nákladech řízení nahradit částku 83 646 Kč k rukám jejich zástupce. K jejímu zaplacení soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je kasační stížnost přípustná (§ 102 s. ř. s.) Nepřípustná je však taková kasační stížnost, na níž dopadají výluky z přípustnosti stanovené v § 104 s. ř. s.

Kasační stížnost lze podat ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 24. října 2022

Mgr. Milan Procházka v. r.
předseda senátu